
Препоручена лексика за предмет Српски као нематерњи језик за трећи циклус образовања

Помоћно наставно средство за наставнике у остваривању исхода

Аутори:

Весна Крајишник и Александар Догнар

Препоручена лексика за предмет Српски као нематерњи језик
за трећи циклус образовања
- Помоћно наставно средство за наставнике у остваривању исхода -

Аутори:
Весна Крајишник
Александар Догнар

Уредница:
Дејана Милијић Субић

Издавач:
Златко Грушановић

Дизајн и прелом:
Милица Дервишевић

Илустрације:
Бранислав Цимеша

Штампа:
Грид студио

Тираж:
250 примерака

август, 2019.

ISBN 978-86-6383-090-5

CIP - Каталогизација у публикацији - Народна библиотека Србије, Београд
371.3::811.163.41(035) КРАЈИШНИК, Весна, 1964 - Препоручена лексика за предмет Српски као нематерњи језик за трећи циклус образовања : помоћно наставно средство за наставнике у остваривању исхода / аутори Весна Крајишник и Александар Догнар ; [илустрације Бранислав Цимеша]. - [Београд] : Мисија ОЕБС-а у Србији, 2019 ([Београд] : Грид студио).- 43 стр. : илустр. ; 21 cm Тираж 250. ISBN 978-86-6383-090-5 1. Догнар, Александар, 1971- [аутор] а) Српски језик - Настава - Методика - Приручници
COBISS.SR-ID 278796044

Издавање приручника омогућила је Мисија ОЕБС-а у Србији.

Напомена: Ставови изречени у књизи припадају искључиво ауторима
и не представљају нужно званичан став Мисије ОЕБС-а у Србији.

Уводна реч уреднице	5
Речник по тематским областима (1. РАЗРЕД СРЕДЊЕ ШКОЛЕ)	7
Речник по врстама речи (1. РАЗРЕД СРЕДЊЕ ШКОЛЕ)	13
Речник по тематским областима (2. РАЗРЕД СРЕДЊЕ ШКОЛЕ)	15
Речник по врстама речи (2. РАЗРЕД СРЕДЊЕ ШКОЛЕ)	22
Речник по тематским областима (3. РАЗРЕД СРЕДЊЕ ШКОЛЕ)	24
Речник по врстама речи (3. РАЗРЕД СРЕДЊЕ ШКОЛЕ)	29
Речник по тематским областима (4. РАЗРЕД СРЕДЊЕ ШКОЛЕ)	31
Речник по врстама речи (4. РАЗРЕД СРЕДЊЕ ШКОЛЕ)	39
Сумативни речник	41
Прилог: илустрације	44

Поштовани наставници,

Пред вама се налази нови приручник који је настао из потребе да се настава и учење *Српског као нематерњег језика* додатно унапреди и доведе до правог циља: оспособљености ученика да се служи српским језиком у усменој и писаној комуникацији како би био активни члан у животу заједнице и остварио зајемчена грађанска права и дужности; спремности ученика да уважава српску културу, али и доприноси интеркултуралности као темељној вредности демократског друштва.

Циљ учења, као и исходи за сваку годину учења (на А или Б нивоу), представљају својеврсну мапу по којој ћете се кретати ка предвиђеном „излазу“ – компетенцијама којима ваши ученици треба да овладају на крају одређеног циклуса, односно стандардима који јасно прописују ове „излазе“.

Јасно нам је, међутим, да оваква мапа за многе представља потрагу за тајанственим, скривеним благом, па се већ на почетку предају и одустану, док на том путовању остану само они одважнији, искуснији или способнији. Ми ћемо покушати да докажемо да је могуће супротно: сваки нови корак у освајању циља треба да буде подстицај за наредну „етапу пута“, а „заставица“ на „освојеној територији“ биће вештине, знања и ставови које ће ваши ученици стећи и свакодневно их користити као пуноправни чланови друштва (често и размењујући вештине са вама).

Радна група која је уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији креирала програм за све циклусе учења, настојала је и настојаће да прати и даје подршку свима вама који предајете овај предмет. Тако је као резултат тих настојања да се садржаји програма што комплетније обраде и исходи што лакше и прецизније остваре, настао овај приручник у којем је груписана лексика која треба да се усвоји током сваког циклуса.

Као што сте, упознајући се са Програмом, могли да уочите, у свакој години учења у трећем циклусу предвиђено је да ученици који уче по А програму (хомогена средина) науче до 100 нових речи, а ученици који уче по Б програму (хетерогена средина или словенски језик као матерњи) 100 - 150 нових речи, према темама које

су прописане програмом. Пошто смо свесни да није једноставно одредити која је то лексика која треба да се усваја, направили смо овај приручник који би требало да вас води кроз све теме и усмерава на то који лексички фонд да употпуњујете одређеном темом и њеним садржајима.

Неки од наставника који ће користити овај приручник предају само по А или само по Б програму, али исто тако има и оних који предају истовремено и по једном и по другом програму. Без обзира на то у којој се од ових позиција налазите, јасно ће вам бити да су обе варијанте програма сродне, међусобно компатибилне и конципиране тако да Б варијанта програма само продубљује и проширује онај ниво знања који се постиже А програмом. С обзиром на то, и лексика која се усваја у сваком од ових програма, на сваком нивоу учења, пробрана је тако да ученицима који уче по А програму омогући функционална знања и несметану комуникацију на српском језику према потребама које су у складу са узрастом, а ученицима који уче по Б програму омогућава да досегну и друга значења и остваре сложене изражавање и постепено овладавање различитим дискурсима.

Сигурни смо да ће овај приручник бити важан и користан пратилац наставе и да ћете уз његову помоћ додатно уживати у процесу, а зашто не рећи и мисији, образовања и обучавања ученика српском језику као нематерњем.

Уредница

РЕЧНИК ПО ТЕМАТСКИМ ОБЛАСТИМА¹

1. РАЗРЕД СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

Програм А

Основни садржаји тематских области	Препоручена лексика	Препоручени модели

Лично представљање

основне информације о себи – узраст, место становања, средња школа коју похађа²

пунити/напунити
становати
периферија
ученички дом
подстанар
селити се/
преселити се

Јуче сам напунио/напунила 16 година. Станујем са родитељима у једном стану близу центра града. Ми смо подстанари. У овај стан смо се преселили пре две године. Моја другарица Тамара није из града, она је из једног села поред Копаоника. Ми идемо заједно у средњу медицинску школу. Тамара станује у ученичком дому на периферији.

Породица и људи у окружењу

подаци о члановима породице и пријатељима

члан
(не)запослен
домаћица
муж
жена
младић
девојка
разведен
умрети
друштво
познавати/
упознати (се)

Моја породица има пет чланова. Тата ради у једној фирми, а мама не ради нигде, она је домаћица. Моја млађа сестра има мужа Горана и они живе у Аустрији. Моја старија сестра је разведена. Баба и деда су ми умрли пре неколико година. Ја сам у средњој школи упознао/упознала пуно нових другова и другарица, младића и девојака, и могу рећи да имам добро друштво. Волим искрене људе и никад не лажем родитеље и пријатеље.

- ¹ У препорученој лексици је дато 80 нових речи, а 20 речи је предвиђено за стручну лексику из различитих области наставног програма за 1. разред средње школе. Наставник треба да направи избор најпотребнијих речи како би ученик био у стању да на адекватан начин користи термине који се појављују у тим областима.
- ² Наставник уводи називе средњих школа према потребама и интересовањима ученика.

Живот у кући

опис животног простора (кућа/стан)

двособан ³	Двособан стан значи да има две собе, кухињу и купатило.
мердевине	Мердевине користимо када се пењемо на кров или дрво.
ограда	Ограду правимо од дрвета или гвожђа.
остава	Остава је део куће или стана где чувамо храну.
подрум	Подрум је испод куће и у њему обично чувамо старе ствари.
кров	
зид	
под	
машина за веш	На зидовима су слике, а на поду тепих.
фен	Моја мама каже да јој је машина за веш највећа помоћ у кући.
туш-кабина	Фен је апарат за сушење косе.
лустер	Неко више воли каду, а неко туш-кабину. Мислим да би требало променити лустер у мојој соби.

Храна и пиће

навике у исхрани

солити/посолити	Никад не солим пуно храну јер то није здраво.
трошити/потрошити	Ако не желиш да будеш дебео/дебела, мораш да потрошиш више калорија.
узети/узимати	Да ли сваког дана узимаш витамине?
дневно	Најбоље је ако једемо три пута дневно.
јело	Он сваког дана попије флашу газираног сока, а то није здраво.
флаша	
(не)газиран	

3 Наставник уводи остале сложенице према потребама и интересовањима ученика.

Одећа и обућа

одећа и обућа за различите прилике; материјали од којих се прави одећа и обућа

свила/свилени перјани	На матури сам имала свилену хаљину, а мој друг је имао свилену кошуљу.
укус	Перјане јакне носимо зими јер су топле.
џеп	Она се увек лепо облачи, баш има укуса.
поткошуља	Волим ову јакну зато што има велике џепове.
качкет	Увек носим памучне гаће и поткошуље.
купаћи костим	На базену су сви у купаћим гаћама или у купаћим костимима, а на глави имају качкете.
купаће гаће	

Здравље

болести и лечење

вакцина	Зашто данас ниси био/била у школи?
вакцинисати се	- Осећао/осећала сам се лоше. Мислим да имам грип. - Да ли си се ове године вакцинисао/вакцинисала против грипа?
проблем	- Нисам, није било вакцина. Мислио/мислила сам да то неће бити проблем и да се нећу разболети. Сутра ћу ићи код лекара. Вероватно ћу морати да дам крв.
крв	

Образовање

нови наставни предмети⁴; учење и оцењивање; професори

(не)оправдан уморити (се)/умарати (се)	- Шта мислиш о новом професору из хемије? - Мислим да одлично објашњава. На сваком часу понављамо старе лекције. Часови су занимљиви и никад се не уморим док га слушам. За следећи час морам да направим презентацију о кисеонику и сада идем у библиотеку да узмем неке књиге о томе.
поновити/понављати одељенски старешина	

⁴ Наставник уводи називе предмета у складу са потребама и интересовањима ученика.

Природа

жива и нежива природа у окружењу; сналажење у простору

окренути (се)/ окретати (се) пењати се/попети се тражити/потражити камен	Маја и Никола воле природу. Сваког викенда иду у дуге шетње јер воле свеж ваздух. Овог викенда су ишли на Стару планину. Информације о њој су нашли на интернету. Пењали су се неколико сати. Када су се попели, видели су један велики камен и сели на њега да се одморе. Окренули су се према сунцу и уживали у лепом времену.

Спорт и игре

тимски и индивидуални спортови; познати спортисти⁵

репрезентација	У репрезентацији играју најбољи играчи једне земље.

Куповина

куповина и начини плаћања

готовина картица новац	Када немам готовину, плаћам картицом. Мој тата каже да је то пластични новац.

⁵ Наставник уводи називе спортова и имена познатих спортиста у складу са потребама и интересовањима ученика.

Насеља, саобраћај и јавни објекти

градски и међуградски превоз

паркирати
поћи/полазити
доћи/долазити
чекати/сачекати
ући/улазити
изаћи/излазити

Аутобус за Ниш је на 6. перону. Полази у 8.15, а у Ниш долази у 11.30.

Путници чекају у реду да купе карте.

Када улазимо у аутобус, треба да покажемо карту.

У граду је била велика гужва и аутобус је излазио из града пола сата.

Паркирати ауто у центру града је велики проблем.

Култура, уметност, медији

значајни догађаји и личности из културне прошлости⁶; врсте медија и медијски садржаји; интернет и друштвене мреже

писац/писатељица	Бранислав Нушић је познати српски писац. Он је написао пуно добрих комедија.
сликар/сликарка	
композитор/ композиторка	Сава Шумановић је познати сликар који је сликао природу. Његове слике се налазе у пуно музеја.
штампани медији	
електронски медији	Најпознатији српски композитор је Стеван Мокрањац. Он је компоновао „Руковети“.
новине	
новинар	
слати/послати	Данас су популарнији електронски медији него штампани медији. Новинари не пишу само за новине. Они имају и своје блогове. Сваког дана се пошаљу милиони мејлова.

Нетематизована лексика

прилози; предлози; глаголи; придеви

заједно	лагати/слагати
преко	готов
казати	одличан

⁶ Наставник уводи називе значајних догађаја и имена личности из културне прошлости у складу са наставним програмом за предмет Српски као нематерњи језик и потребама и интересовањима ученика.

РЕЧНИК ПО ВРСТАМА РЕЧИ

1. РАЗРЕД СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

Именице

1. вакцина	13. композитор/ композиторка	25. новине	37. репрезентација
2. готовина	14. крв	26. ограда	38. свила/свилени
3. девојка	15. кров	27. одељенски старешина	39. сликар/сликарка
4. домаћица	16. купаће гаће	28. остава	40. туш-кабина
5. друштво	17. купаћи костим	29. периферија	41. укус
6. електронски медији	18. лустер	30. перјани	42. ученички дом
7. жена	19. машина за веш	31. писац/ писатељица	43. фен
8. зид	20. мердевине	32. под	44. флаша
9. јело	21. младић	33. подрум	45. члан
10. камен	22. муж	34. подстанар	46. џеп
11. картица	23. новац	35. поткошуља	47. штампани медији
12. качкет	24. новинар	36. проблем	

Придеви

1. (не)газиран	3. двособан	5. одличан	7. разведен
2. готов	4. (не)запослен	6. (не)оправдан	

Глаголи

1. вакцинисати се	7. паркирати	13. селити се/ преселити се	19. узети/узимати
2. доћи/долазити	8. пењати се/ попети се	14. слати/послати	20. уморити (се)/ умарати (се)
3. изаћи/излазити	9. познавати/ упознати (се)	15. солити/посолити	21. умрети
4. казати	10. поновити/ понављати	16. становати	22. ући/улазити
5. лагати/слагати	11. поћи/полазити	17. тражити/ потражити	23. чекати/сачекати
6. окренути (се)/ окретати (се)	12. пунити/напунити	18. трошити/ потрошити	

Прилози

1. дневно	2. заједно

Предлози

1. преко

РЕЧНИК ПО ТЕМАТСКИМ ОБЛАСТИМА

2. РАЗРЕД СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

Програм А

Основни садржаји тематских области	Препоручена лексика	Препоручени модели
Лично представљање		
основне информације о себи – физички изглед; лична интересовања		

изгледати	- Где си била синоћ? - Ишла сам са тетком у биоскоп. - Ти имаш тетку? О њој ми никад ниси причала. Како изгледа? - Па, лепа је, висока, има лепо лице, црну кратку косу и црне очи. - Колико има година? - Не знам тачно, средовечна је. - Да ли је крупна? - Не, ситна је, али је лепо развијена јер редовно тренира.
лице	- Хм, изгледа да је твоја тетка згодна жена. Како се облачи?
раме	- Врло елегантно. Синоћ је имала врло леп шал преко рамена и леђа. - Да ли се шминка? - Да, и шминка се и лакира нокте. - Чиме се бави, шта је интересује? - Она је новинарка, а интересује је економија и екологија.
леђа	
груди	
нокат	
крупан	
ситан	
згодан	
средовечан	
(не)развијен	
интересовати (се)/ заинтересовати се	

Породица и људи у окружењу

обавезе и навике чланова породице

обавеза
посао
жури/пожурити
касни/закасни
садити/посадити
косити/покосити
брати/убрати
гајити/одгојити
водити/одвести
шити/сашити
маказе
вест

Моја породица има шест чланова. Мој тата ради у једној фирми и има пуно обавеза. Ради више од осам сати дневно и често путује. Увек жури на посао јер не воли да касни. Мама ради као новинарка и сваког дана има различито радно време. Некад ради пре подне, а некад после подне. Пише вести и води информативни програм. Бака и деда су у пензији - они су пензионери. Деда сваког дана води моју млађу сестру у школу, а после тога увек ради нешто у дворишту: сади воће, коси траву, бере воће и поврће. Његов хоби је шах. Сваког дана пре ручка он игра шах са комшијом. Бака се бави кућом и цвећем. Гаји различите врсте ружа. Она воли и да шије. Мени је сашила лепу кошуљу, а мојој сестри неколико лепих хаљина. Бака увек заборавља где је оставила маказе, па их сви тражимо.

Живот у кући

послови и обавезе у кући⁷; млади и слободно време

забавити се/
забављати се
провести (се)/
проводити (се)
теретана

Питали смо неколико младића и девојака које су њихове обавезе у кући и како проводе слободно време. Ево шта су одговорили.

Никола: Мој задатак је да перем кола и чистим двориште. Највише времена проводим за компјутером. Волим да правим нове програме, али и да играм игрице.

Нермине: Увек помажем мами у кухињи - перем судове и знам да правим неке колаче. Ја волим да се дружим са пријатељима и да разговарам са њима о филмовима и музици. Волим и да идем у биоскоп.

Фиорела: Ја усисавам и бришем прашину у целој кући. То ми није тешко. Највише волим да идем у клубове и дискотеке. Волим да играм. Идем и у плесну школу. Била сам на неколико такмичења.

Иштван: Мој задатак је Оги. То је наш пас и ја бринем о њему - дајем му храну, водим га у шетњу и чистим његову кућицу. Ја тренирам кошарку, али волим и друге спортове. Сваког другог дана имам тренинге, а када немам тренинг, идем у теретану.

7 Ученици у овој тематској јединици креирају своје исказе на основу већ савладане лексице користећи и лексику из других тематских области.

Храна и пиће

припремање хране

пробати/пробавати	Да ли си пробао/пробала ову супу?
мутити/умутити	Мислим да није довољно слана.
поховати/испоховати	Ако желите добар омлет, морате добро умутити јаја.
сипати/усути	- Да ли знаш да похујеш месо?
замрзнути/замрзавати	- Знам, то је баш лако. Потребни су само јаја и брашно.
топити (се)/ отопити (се)	Волим домаћи сладолед. Када га умутим, сипам га у пластичне посуде и замрзнем га.
зимница	Ако је месо замрзнуто, оно мора да се отопи пре пржења. За зимницу смо спремили кисели купус, киселе краставце и ајвар.

Одећа и обућа

омиљена гардероба и обућа

гардероба

Бејтула: Моја омиљена гардероба су фармерке и мајице. А од обуће највише волим патике.

Рахим: Ја највише волим лето и увек носим шорц, мајицу и папуче.

Јулиа: Ја волим да се лепо облачим. Често носим сукње и хаљине. А од обуће највише волим удобне ципеле.

Агота: Ја волим спортски стил. Хеланке и тренерке су моја омиљена гардероба. Волим широке удобне мајице.

Здравље

здравствено стање; лична искуства

слаб

Када је човек болестан, осећа се слабо и уморно.

уморан

вирус

Грип је вирусна болест, а упала грла је бактеријска.

бактерија

инфекција

Имам инфекцију ока и лекар ми је дао капи за очи.

прехладити се

заразна болест

Прехладио/прехладила сам се и јако кашљем. Бојим се да не добијем упалу плућа.

упала

плућа

Жутица је заразна болест.

здравствена књижица

Када идете код лекара, морате да имате здравствену књижицу.

Образовање

основна стручна терминологија наставних предмета примарних за струку ученика⁸

⁸ У препорученој лексцици је дато 80 нових речи, а 20 речи је предвиђено за стручну лексику из различитих области наставног програма за 2. разред средње школе. Наставник треба да направи избор најпотребнијих речи како би ученик био у стању да на адекватан начин користи термине који се појављују у тим областима.

Природа

карактеристике и занимљивости појединих регија

рељеф	На северу Србије рељеф је равничарски, у средњем делу је брдовит, а на југу планински.
брдо	
брдовит	Делиблатска пешчара је пустиња у Србији и једна од последњих пустиња у Европи.
равница	
равничарски	
планински	Београд се налази на ушћу Саве у Дунав.
пустиња	
ушће	Дунав је најдужа река у Европи и тече кроз Немачку, Аустрију, Словачку, Мађарску, Хрватску, Србију, Румунију, Бугарску, Молдавију и Украјину.
(полу)острво	
тећи/протећи	Ада је острво у реци. У Београду на Дунаву позната је Ада Хуја.

Спорт и игре

спортске манифестације и понашање на спортским манифестацијама

првенство	Првенство је најважније такмичење у сваком спорту. Најважније и највеће спортско првенство су Олимпијске игре.
толерантан	
поштовати	
фер-плеј	На свим спортским такмичењима играчи морају да играју фер-плеј: да поштују једни друге и да буду толерантни. И ми када гледамо утакмице треба да навијамо за свој тим и да поштујемо играче другог тима.

Куповина

свакодневна и повремена куповина

За продукцију ове тематске јединице користи се већ усвојена лексика.	Сваког дана обично купујемо храну и пиће. Гардеробу купујемо повремено. Намештај купујемо ретко. Неки људи уживају да купују, а неким људима је то досадно. Моја мама највише воли да купује на пијаци, а на пијацу иде једном седмично.

Насеља, саобраћај и јавни објекти

врсте и начини путовања; места за забаву

пословни	Мој тата ради у једној немачкој фирми и често иде на пословни пут у Немачку.
туристички	Туристичке агенције организују туристичка путовања.
пут	У кафићима је понекад музика веома гласна.
кафић	У овој пицерији праве најбоље пице.
пицерија	У клубовима и дискотекама је увек гужва.
клуб	
дискотека	

Култура, уметност, медији

уметничка дела и споменици културе; праћење медија; интернет и друштвене мреже - предности и мане

слика	Мона Лиза је слика Леонарда да Винчија која се налази у Лувру.
композиција	Моцартове композиције су и данас познате.
скулптура	Данас су популарне скулптуре од леда. Оне се праве у Канади, Кини, скандинавским земљама, Русији...
поезија	Најпознатији роман Лава Николајевича Толстоја је „Рат и мир“.
роман	Шекспир је писао поезију и драме.
драма	Добра страна - предност друштвених мрежа је у томе што све информације добијамо брзо.
предност	Лоша страна - мана друштвених мрежа је у томе што људи пуно времена проводе за компјутерима и на телефонима и мало се друже.
мана	

Нетематизована лексика

прилози; предлози; глаголи; речце

обавезно	рећи
сигурно	захвалити се
због	само

РЕЧНИК ПО ВРСТАМА РЕЧИ

2. РАЗРЕД СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

Именице

1. бактерија	11. зимница	21. обавеза	31. равница
2. брдо	12. инфекција	22. (полу)острво	32. раме
3. вест	13. кафић	23. пицерија	33. рељеф
4. вирус	14. клуб	24. плућа	34. роман
5. гардероба	15. композиција	25. поезија	35. скулптура
6. груди	16. леђа	26. посао	36. слика
7. дискотека	17. лице	27. првенство	37. теретана
8. драма	18. маказе	28. предност	38. упала
9. заразна болест	19. мана	29. пустиња	39. ушће
10. здравствена књижица	20. нокат	30. пут	40. фер-плеј

Придеви

1. брдовит	5. пословни	8. ситан	11. толерантан
2. згодан	6. равничарски	9. слаб	12. туристички
3. крупан	7. (не)развијен	10. средовечан	13. уморан
4. планински			

Глаголи

1. брати/убрати	7. захвалити се	13. поховати/ испоховати	19. садити/посадити
2. водити/одвести	8. изгледати	14. поштовати	20. сипати/усути
3. гајити/одгојити	9. интересовати (се)/ заинтересовати се	15. прехладити се	21. тећи/протећи
4. журити/пожурити	10. каснити/закаснити	16. пробати/ пробавати	22. топити (се)/ отопити (се)
5. забавити се/ забављати се	11. косити/покосити	17. провести (се)/ проводити (се)	23. шити/сашити
6. замрзнути/ замрзавати	12. мутити/умутити	18. рећи	

Прилози

1. обавезно	2. сигурно

Предлози

1. због

Речце

1. само

РЕЧНИК ПО ТЕМАТСКИМ ОБЛАСТИМА

3. РАЗРЕД СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

Програм А

Основни садржаји тематских области	Препоручена лексика	Препоручени модели
Лично представљање		
основне информације о себи – карактерне и емотивне особине		
	(не)поштен истина бојати се нервозан причљив ћутљив ћутати интелигентан (не)добронамеран (не)самосталан (не)пажљив (не)себичан	Поштен човек је човек који никад не лаже. Увек говори истину. Неки људи се боје миша, неки људи се боје инсеката, а многи људи се боје змије. Ученици су обично нервозни пре контролног задатка. Причљив човек је човек који много прича (говори), а ћутљив човек је човек који прича мало или ћути. Интеллигентан човек може тачно да разуме информације које чује или прочита, то је паметан и духовит човек. Добронамеран човек жели да помогне свакоме. Самосталан човек може све да уради сам. Моја другарица никад не заборави мој рођендан - она је пажљива. Себичан човек жели све за себе, не жели ништа да да другима.

Породица и људи у окружењу

порекло; преци

предак	Ја сам Урош Ковачевић и са
женити се/оженити се	родитељима живим у Нишу. Моји
удати се/удавати се	преци су пре 70 година дошли у
прабаба/прадеда	Ниш из Црне Горе. Моји прабаба и
порекло	прадеда су живели у једном селу у
унук/унука	Црној Гори. Ја сам њихов праунук.
праунук/прауника	Тамо је рођен мој деда, али је он
рођак/рођака	као младић дошао у Ниш да би се
генерација	школовао. У Нишу је упознао моју
	баку и оженио се њоме. Ја сам
	њихов унук. Док су моји прабаба
	и прадеда били живи, мој деда је
	често ишао у Црну Гору. Када су
	умрли, ишао је све ређе. Моји баба
	и деда су били професори и радили
	су у гимназији у Нишу. Имали су
	двоје деце - моју тетку и мог оца.
	Тетка је после средње школе
	отишла у Француску да студира
	медицину. Тамо се удала и родила
	троје деце. То су моји рођаци.
	Виђамо се само за време летњег
	распушта. Волео бих да се виђамо
	чешће. Ово су три генерације
	породице Ковачевић.

Живот у кући

живот у кући и живот у стану - предности и недостаци

(не)удобан	А: Волео бих да једног дана имам
простор	кућу. Саградио бих је на неком
одржавати	лепом месту на периферији.
градити/саградити	Б: А ја бих више волела да имам
реновирати	стан. Купила бих један стари стан,
галамити	јер је јефтинији и реновирала бих
тих	га по свом укусу. Стан је лакше
гласан	одржавати него кућу. Не морам да
договорити се/	се бринем за кров и за подрум.
договарати се	А: Да, али живот у кући је удобнији и
	има више простора. У кући могу да
	говорим и слушам музику гласно, а
	у стану морамо бити тихи.
	Б: То је тачно - у стану не смемо
	галамити. А ако правимо журку,
	морамо се договорити са
	комшијама.

Храна и пиће

исхрана и здравље; дијета

дијета	Ове зиме сам пуно јео/јела и удебљао/удебљала сам се. Морам до лета да смршам. Знаш ли неку добру дијету?
мршати/смршати	
дебљати се/ удебљати се	Често се мерим да видим колико имам килограма.
мерити (се)/ измерити (се)	Бериша сваке године контролише своје здравље.
контролисати	
обећати/обећавати	Желим да смршам и обећао/ обећала сам себи да нећу јести ништа слатко, да ћу бити активан/ активна и да ћу проводити више времена напољу, а мање унутра.
(не)активан	
активност	Спортске активности су корисне за здрав и активан живот.
напољу/напоље	
унутра	

Одећа и обућа

куповина и одржавање одеће и обуће

хемијско чишћење	Сваког пролећа носим зимску јакну на хемијско чишћење.
сушити/осушити	Купили смо машину за сушење веша јер се тако веш брже суши.

Здравље

чување здравља; опасности од болести зависности

алкохолизам	Алкохолизам је зависност од алкохола, а наркоманија је зависност од дроге. Људи који пуше су зависни од никотина.
наркоманија	
никотин	
схватити/схватати	Морамо схватити да ниједна зависност није добра.
булимија	Булимија и анорексија су опасне болести. Оне се дешавају код људи који имају проблема са узимањем хране.
анорексија	

Образовање

основна стручна терминологија наставних предмета примарних за струку ученика⁹

⁹ У препорученој лексцији је дато 80 нових речи, а 20 речи је предвиђено за стручну лексику из различитих области наставног програма за 3. разред средње школе. Наставник треба да направи избор најпотребнијих речи како би ученик био у стању да на адекватан начин користи термине који се појављују у тим областима.

Природа

проблеми загађивања природе

клима	У последња два века клима се променила. Индустрија се све више развија и загађује природу.
мењати/променити	Њу загађују и људи који остављају смеће у природи. Због тога су
оставити/остављати	у последње време све чешће
загадити/загађивати	поплаве и пожари у целом свету, а
индустрија	велика ватра је опасна као и велика
поплава	вода. Када гори шума, губимо и
пожар	дрво и кисеоник у ваздуху. Због
ватра	тога имамо све мање озона у
горети/изгорети	атмосфери, температура расте, а на
Северни/Јужни пол	Северном и Јужном полу се топи лед.

Куповина

куповина у тржним центрима

паковати/спаковати	Желим да пошаљем поклон рођаку
пакет	у Шведској. Спаковаћу га у кутију
кутија	од картона и пакет ћу однети у
кеса	пошту.
картон	Недавно сам наручио/наручила
наручити/наручивати	панталоне преко интернета. Добио/ добила сам их за неколико дана. Биле су спаковане у пластичну кесу. Платио/платила сам их када сам их добио/добила.

Насеља, саобраћај и јавни објекти

јавни објекти у окружењу и запослени у њима

суд	Зграда суда се налази у близини
судски тумач	зграде општине. И у суду и у
општина	општини ради много службеника
службеник/ службеница	и службеница. Између суда и
пошта	општине је пошта, а преко пута је
банка	банка. Поред ње је судски тумач. Он преводи документе на разне језике.

Култура, уметност, медији

значајне културно-уметничке манифестације у окружењу¹⁰; медији у функцији образовања; коришћење интернета

уметност	Сликарство, музика, књижевност, позориште и филм су уметности.
уметник/уметница	Уметници су талентовани људи.
функција	Функције интернета су бројне: образовање, информисање, забава, комуникација...
образовање	

Нетематизована лексика

везници; прилози; глаголи

ако	пре него што
док	(не)давно
чим	десити се/дешавати се

10 Наставник уводи називе значајних културно-уметничких манифестација у учениковом окружењу.

РЕЧНИК ПО ВРСТАМА РЕЧИ

3. РАЗРЕД СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

Именице

1. активност	11. картон	21. поплава	31. суд
2. алкохолизам	12. кеса	22. порекло	32. судски тумач
3. анорексија	13. клима	23. пошта	33. уметник/уметница
4. банка	14. кутија	24. прабаба/прадеда	34. уметност
5. булимија	15. наркоманија	25. праунук/праунука	35. унук/унука
6. ватра	16. никотин	26. предак	36. функција
7. генерација	17. образовање	27. простор	37. хемијско чишћење
8. дијета	18. општина	28. рођак/рођака	
9. индустрија	19. пакет	29. Северни/Јужни пол	
10. истина	20. пожар	30. службеник/ службеница	

Придеви

1. (не)активан	5. нервозан	8. причљив	11. тих
2. гласан	6. (не)пажљив	9. (не)самосталан	12. ћутљив
3. (не)добронамеран	7. (не)поштен	10. (не)себичан	13. (не)удобан
4. интелигентан			

Глаголи

1. бојати се	7. договорити се/ договарати се	13. мршати/смршати	19. реновирати
2. галамити	8. женити се/ оженити се	14. наручити/ наручивати	20. сушити/осушити
3. горети/изгорети	9. загадити/ загађивати	15. обећати/ обећавати	21. схватити/схватати
4. градити/саградити	10. контролисати	16. одржавати	22. ћутати
5. дебљати се/ удебљати се	11. мењати/променити	17. оставити/ остављати	23. удати се/ удавати се
6. десити се/ дешавати се	12. мерити (се)/ измерити (се)	18. паковати/ спаковати	

Прилози

1. (не)давно	2. напољу/напоље	3. унутра	

Везници

1. ако	2. док	3. пре него што	4. чим

РЕЧНИК ПО ТЕМАТСКИМ ОБЛАСТИМА

4. РАЗРЕД СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

Програм А

Основни садржаји тематских области	Препоручена лексика	Препоручени модели

Лично представљање

основне информације о себи – писање биографије

пол
 мушки
 женски
 вероисповест
 националност
 држављанин/
 држављанка
 информација
 податак
 основна школа
 средња школа
 биографија
 конкурисати
 почетак
 крај
 потписати (се)/
 потписивати (се)
 потпис

Лични подаци		
име и презиме		
пол	мушки	женски
националност		
држављанин		
име једног од родитеља		
датум рођења		
јединствени матични број (ЈМБГ)		
место становања		
адреса		
број телефона		
имејл адреса		
Образовање		
основна школа	да	не
средња школа	да	не
врста средње школе		

У мом граду живе људи различитих вероисповести. Најбројнији су хришћани (православци и католици), муслимани и Јевреји.

Волео/волела бих да почнем да радим чим положим матуру. Већ сам написао/написала биографију са основним подацима о себи. Конкурисаћу у неколико фирми.

На почетку биографије пишемо личне податке, а на крају пишемо зашто желимо да радимо тај посао. На крају биографије се потписујемо.

Породица и људи у окружењу

млади и одрасли - решавање узрасних конфликта у породици и међу пријатељима

одрасли
млади
стари
малолетан
пунолетан
конфликт
свађати се/
посвађати се
мирити се/
помирити се
решити/решавати

Увек је било конфликта међу различитим генерацијама, али и у истој генерацији. Старија генерација увек говори младима шта је добро, а шта није и како нешто треба радити. Млади не желе увек да слушају одрасле и желе сами да пробају нове ствари. Често се и посвађају због тога.

- Зашто Маја и Никола не говоре? Да ли су се посвађали?

- Они се брзо посвађају, али се и брзо помире.

- Имам проблем у школи. - Који проблем? - Имам јединицу из два предмета - из математике и физике.

- Да, то јесте проблем, и то велики. Решићеш га ако будеш више вежбао. Можемо данас после школе заједно вежбати ако желиш. - Уххх... хвала ти.

Живот у кући

пожељан простор за живот

За продукцију ове тематске јединице користи се већ усвојена лексика.

А: Да ли имаш своју собу?

Б: Имам, али смо у соби брат и ја. Знаш, имамо мали стан.

А: Какву собу би волео да имаш?

Б: Волео бих велику собу у поткровљу.

А: Шта је поткровље?

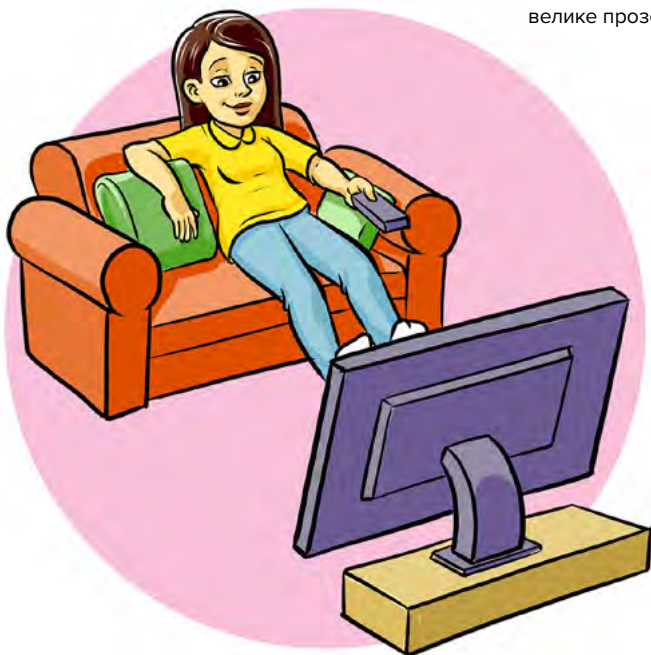
Б: То је простор испод крова. Реновирао бих га по свом укусу: у један део собе ставио бих велики кревет, а у други део собе удобну фотељу. На зид преко пута ње бих ставио плазма телевизор.

А: А ормар?

Б: Ормар и полице бих направио од дрвета и ставио у нижи део собе.

А: Да ли би у тој соби имао доста светла?

Б: Имао бих зато што бих имао велике прозоре на крову.

Храна и пиће

традиција у исхрани; национална јела¹¹

традиционалан	А: Прошле године сам била у Италији и уживала сам у италијанској кухињи. Највише ми се свиђа њихова паста.
национални	
сарма	Б: Ја више волим кинеску храну. Свиђа ми се њен кисело-љути укус. Највише волим њихове супе и пролећне ролнице.
пребранац	
ајвар	Ц: А ја волим гирос. И мусаку. И сувлаки. Ма, волим сва јела из Грчке.
проја	Д: Мени се свиђа наша традиционална кухиња. Волим и сарму, и пребранац, и проју, и туршију. А највише волим ајвар и кајмак.
туршија	
кајмак	Б: Свака национална кухиња има интересантна јела која треба пробати.

Одећа и обућа

одевање младих; мода

мода	Центри моде у Европи су Париз и Милано.
стил	
деталј	Сваки човек има свој стил облачења. Детаљи су важан део гардеробе.
класичан	Класичан стил је увек у моди.

¹¹ Наставник уводи називе националних јела у складу са потребама и интересовањима ученика.

Здравље

конвенционално и алтернативно лечење

конвенционално лечење	Данас многи људи, поред конвенционалног, користе и алтернативно лечење. Оно се највише користи у Кини.
алтернативно лечење	
преглед	Једном годишње треба отићи на систематски преглед.
дијагноза	
(не)успешан	Не разумем дијагнозу јер је написана на латинском језику.
лековит	
препоручити/ препоручивати	Многе биљке су лековите и користе се у алтернативном лечењу.
одлучити/одлучивати	Да би лечење неке болести било успешно, лекар треба да да тачну дијагнозу и да препоручи терапију и лекове. Када сам чула да је овај шампон добар за косу, одлучила сам да га пробам.

Образовање

основна стручна терминологија наставних предмета примарних за струку ученика¹²

¹² У препорученој лексици је дато 80 нових речи, а 20 речи је предвиђено за стручну лексику из различитих области наставног програма за 4. разред средње школе. Наставник треба да направи избор најпотребнијих речи како би ученик био у стању да на адекватан начин користи термине који се појављују у тим областима.

Природа

очување и неговање природе у окружењу

За продукцију ове тематске јединице користи се већ усвојена лексика.

Јуче је био Дан екологије. Сви ученици из наше школе ишли су на различита места у граду и поред града. Наше одељење, IV1, са одељенским старешином ишло је на реку која тече поред нашег града. Тамо смо нашли пуно смећа око реке и у реци: пластичне и стаклене флаше, старе новине, картонске кутије, пластичне кесе, неку стару гардеробу, чак и један стари шпорет и неколико старих столица. Све смо то ставили у велике кесе, а шпорет и столице смо ставили поред кеса. Позвали смо комуналну службу и они су врло брзо дошли. Све смеће су ставили у један камион. Било је лепо гледати природу без смећа.

Спорт и игре

професионално и рекреативно бављење спортом

професионалац
професионално
рекреативно

Сава Милошевић се професионално бавио фудбалом, а сада ради као фудбалски тренер. Увек је био професионалац у свом послу.

Мој комшија Стева се рекреативно бави фудбалом.

Куповина

однос према куповини

однос
(не)потребан
ствар

А: Моја другарица воли да купује. За њу је куповина хоби. Купује све што види, и у продавницама и преко интернета. Мислим да је то помало болест. Какав ти однос имаш према куповини?

Б: Твоја другарица је сигурно богата ако може да купује све те ствари. Ја не волим да купујем, увек сам нервозан кад морам да идем у куповину. И купујем само оне ствари које су ми потребне.

Насеља, саобраћај и јавни објекти

администрација и лична документа

документ	Лична документа су: лична карта, возачка дозвола, здравствена књижица и пасош.
лична карта	
возачка дозвола	Пасош нам треба када путујемо у иностранство.
пасош	
иностранство	Молим Вас, покажите ми где могу да добијем уверење о држављанству и извод из матичне књиге рођених.
уверење о држављанству	
извод из матичне књиге рођених	А: Треба ми потврда да сам редован ученик ове школе. Потврду треба да преведем на немачки језик. Где то могу да урадим?
потврда	
превести/преводити	Б: Мораш да идеш код преводиоца. Тај преводилац мора да буде судски тумач јер он има печат. Сваки преведени документ мора имати печат. Знам једног судског тумача за енглески и немачки језик. Он ради у суду.
преводиоца	
печат	

Култура, уметност, медији

међукултуралност и њен значај; злоупотреба интернета

култура	Свака нација има своју културу и треба да је чува. Важно је познавати своју културу, али је важно познавати и друге културе. Тако постајемо богатији људи.
злоупотреба	
значајан	Данас је интернет значајан у животу свих људи, али морамо знати да су на интернету врло честе злоупотребе. Нису сви људи добронамерни. Морамо бити врло пажљиви када смо на интернету.

Нетематизована лексика

придеви; именице; глаголи; прилози; речце

садашњи	(не)правилан
бивши	век
будући	врста
(не)паран	показати/показивати
богат	вероватно
сиромашан	довољно
позитиван	већ
негативан	

РЕЧНИК ПО ВРСТАМА РЕЧИ

4. РАЗРЕД СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

Именице

1. ајвар	13. извод из матичне књиге рођених	25. однос	37. преглед
2. алтернативно лечење	14. иностранство	26. одрасли	38. проја
3. биографија	15. информација	27. основна школа	39. професионалац
4. век	16. кајмак	28. пасош	40. сарма
5. вероисповест	17. конвенционално лечење	29. печат	41. средња школа
6. возачка дозвола	18. конфликт	30. податак	42. стари
7. врста	19. крај	31. пол	43. ствар
8. детаљ	20. култура	32. потврда	44. стил
9. дијагноза	21. лична карта	33. потпис	45. туршија
10. документ	22. млади	34. почетак	46. уверење о држављанству
11. држављанин/ држављанка	23. мода	35. пребранац	
12. злоупотреба	24. националност	36. преводацац	

Придеви

1. бивши	6. класичан	11. негативан	16. пунолетан
2. богат	7. лековит	12. (не)паран	17. садашњи
3. будући	8. малолетан	13. позитиван	18. сиромашан
4. женски	9. мушки	14. (не)потребан	19. традиционалан
5. значајан	10. национални	15. (не)правилан	20. (не)успешан

Глаголи

1. конкурисати	4. показати/ показивати	6. превести/ преводити	8. решити/решавати
2. мирити се/ помирити се	5. потписати (се)/ потписивати (се)	7. препоручити/ препоручивати	9. свађати се/ посвађати се
3. одлучити/ одлучивати			

Прилози

1. вероватно	2. довољно	3. професионално	4. рекреативно

Речце

1. већ

СУМАТИВНИ РЕЧНИК ЗА III ЦИКЛУС ОБРАЗОВАЊА

А 1. ајвар 2. ако 3. (не)активан 4. активност 5. алкохолизам 6. алтернативно лечење 7. анорексија	34. гардероба 35. генерација 36. гласан 37. горети/изгорети 38. готов 39. готовина 40. градити/саградити 41. груди	Ж 63. жена 64. женити се/оженити се 65. женски 66. журити/пожурити	Ј 91. јело
Б 8. бактерија 9. банка 10. бивши 11. биографија 12. богат 13. бојати се 14. брати/убрати 15. брдо 16. брдовит 17. будући 18. булимија	Д 42. (не)давно 43. двособан 44. дебљати се/удебљати се 45. девојка 46. десити се/дешавати се 47. детаљ 48. дијагноза 49. дијета 50. дискотека 51. дневно 52. (не)добронамеран 53. довољно 54. договорити се/договарати се 55. док 56. документ 57. домаћица 58. доћи/долазити 59. драма 60. држављанин/држављанка 61. друштво	З 67. (не)запослен 68. забавити се/забављати се 69. загадити/загађивати 70. заједно 71. замрзнути/замрзавати 72. заразна болест 73. захвалити се 74. због 75. згодан 76. здравствена књижица 77. зид 78. зимница 79. злоупотреба 80. значајан	К 92. казати 93. кајмак 94. камен 95. картица 96. картон 97. каснити/закаснити 98. кафић 99. качкет 100. кеса 101. класичан 102. клима 103. клуб 104. композитор/композиторка 105. композиција 106. конвенционално лечење 107. конкурисати 108. контролисати 109. конфликт 110. косити/покосити 111. крај 112. крв 113. кров 114. крупан 115. култура 116. купаће гаће 117. купаћи костим 118. кутија
В 19. вакцина 20. вакцинисати се 21. ватра 22. век 23. вероватно 24. вероисповест 25. вест 26. већ 27. вирус 28. водити/одвести 29. возачка дозвола 30. врста	Е 62. електронски медији	И 81. изаћи/излазити 82. извод из матичне књиге рођених 83. изгледати 84. индустрија 85. иностранство 86. интелигентан 87. интересовати (се)/заинтересовати (се) 88. инфекција 89. информација 90. истина	Л 119. лагати/слагати 120. леђа 121. лековит 122. лице 123. лична карта 124. лустер
Г 31. (не)газиран 32. гајити/одгојити 33. галамити			

М

- 125. маказе
- 126. малолетан
- 127. мана
- 128. машина за веш
- 129. мењати/
променити
- 130. мердевине
- 131. мерити (се)/
измерити (се)
- 132. мирити се/
помирити се
- 133. млади
- 134. младић
- 135. мода
- 136. мршати/смршати
- 137. муж
- 138. мутити/умутити
- 139. мушки

Н

- 140. напољу/напоље
- 141. наркоманија
- 142. наручити/
наручивати
- 143. национални
- 144. националност
- 145. негативан
- 146. нервозан
- 147. никотин
- 148. новац
- 149. новинар
- 150. новине
- 151. нокат

О

- 152. обавеза
- 153. обавезно
- 154. обећати/
обећавати
- 155. образовање
- 156. ограда
- 157. одељенски
старшина
- 158. одличан
- 159. одлучити/
одлучивати

- 160. однос
- 161. одрасли
- 162. одржавати
- 163. окренути (се)/
окретати (се)
- 164. (не)оправдан
- 165. општина
- 166. основна школа
- 167. остава
- 168. оставити/
остављати

П

- 169. (не)пажљив
- 170. пакет
- 171. паковати/
спаковати
- 172. (не)паран
- 173. паркирати
- 174. пасош
- 175. пењати се/
попети се
- 176. периферија
- 177. перјани
- 178. печат
- 179. писац/
писатељица
- 180. пицерија
- 181. планински
- 182. плућа
- 183. под
- 184. податак
- 185. подрум
- 186. подстанар
- 187. поезија
- 188. пожар
- 189. позитиван
- 190. познавати/
упознати (се)
- 191. показати/
показивати
- 192. пол
- 193. (полу)острво
- 194. поновити/
понављати
- 195. поплава
- 196. порекло

- 197. посао
- 198. пословни
- 199. потврда
- 200. поткошуља
- 201. потпис
- 202. потписати (се)/
потписивати (се)
- 203. (не)потребан
- 204. поћи/полазити
- 205. поховати/
испоховати
- 206. почетак
- 207. пошта
- 208. (не)поштен
- 209. поштовати
- 210. прабаба/прадеда
- 211. (не)правилан
- 212. праунук/
праунука
- 213. првенство
- 214. пре него што
- 215. пребранац
- 216. превести/
преводити
- 217. преводилац
- 218. преглед
- 219. предак
- 220. предност
- 221. преко
- 222. препоручити/
препоручивати
- 223. прехладити се
- 224. причљив
- 225. пробати/
пробавити
- 226. проблем
- 227. провести (се)/
проводити (се)
- 228. проја
- 229. простор
- 230. професионалац
- 231. професионално
- 232. пунити/напунити
- 233. пунолетан
- 234. пустиња
- 235. пут

Р

- 236. равница
- 237. равничарски
- 238. разведен
- 239. (не)развијен
- 240. раме
- 241. рекреативно
- 242. рељеф
- 243. реновирати
- 244. репрезентација
- 245. рећи
- 246. решити/
решавати
- 247. рођак/рођака
- 248. роман

С

- 249. садашњи
- 250. садити/посадити
- 251. само
- 252. (не)самосталан
- 253. сарма
- 254. свађати се/
посвађати се
- 255. свила/свилени
- 256. (не)себичан
- 257. Северни пол/
Јужни пол
- 258. селити се/
преселити се
- 259. сигурно
- 260. сипати/усути
- 261. сиромашан
- 262. ситан
- 263. скулптура
- 264. слаб
- 265. слати/послати
- 266. слика
- 267. сликар/сликарка
- 268. службеник/
службеница
- 269. солити/посолити
- 270. средња школа
- 271. средовечан
- 272. становати
- 273. стари
- 274. ствар
- 275. стил

276. суд	289. туршија	301. уморити се/ умарати се	Х
277. судски тумач	290. туш-кабина	302. умрети	314. хемијско чишћење
278. сушити/осушити	Ћ	303. унук/унука	Ч
279. схватити/ схватати	291. ћутати	304. унутра	315. чекати/сачекати
Т	292. ћутљив	305. упала	316. чим
280. теретана	У	306. (не)успешан	317. члан
281. тећи/протећи	293. уверење о држављанству	307. ући/улазити	Џ
282. тих	294. удати се/ удавати се	308. ученички дом	318. џеп
283. толерантан	295. (не)удобан	309. ушће	Ш
284. топити (се)/ отопити (се)	296. узети/узимати	Ф	319. шити/сашити
285. традиционалан	297. укус	310. фен	320. штампани медији
286. тражити/ потражити	298. уметник/ уметница	311. фер-плеј	
287. трошити/ потрошити	299. уметност	312. флаша	
288. туристички	300. уморан	313. функција	

